

raadsvoorstel

portefeuillehouder	F. Buijserd
opgesteld door	Hans Slooijer (Rekenkamerdirecteur)
Registratienummer	
collegebesluit	n.v.t.
vergaderdatum raad	14 februari 2013 (MR) en 28 februari 2013 (BR)
jaar/nummer	(niet invullen, dit vult de griffie in)
onderwerp	Rekenkamerrapport Gemeentelijke binnensportaccommodaties

De Rekenkamer beveelt de gemeenteraad aan het college te verzoeken:

1. De sportbeleidsnota uit 2008 te vernieuwen en deze te baseren op lokale gegevens betreffende sportparticipatie, demografische ontwikkeling, leerling-prognoses basisonderwijs, resultaten van het onderzoek onder binnensportverenigingen en hen daarbij actief te betrekken.
2. Het aanbod van sporthallen te verminderen, zodat een betere bezetting op ten minste normaal goed niveau wordt gerealiseerd. Beleid te maken zodat het geven van bewegingsonderwijs door de basisscholen in de komende jaren is geborgd.
3. Ingaande het einde van de huidige contractperiode met de exploitanten/beheerders van de sporthallen nieuwe afspraken te maken met als uitgangspunt dat de exploitatie van het horecagedeelte en het beheer van het sportgedeelte wordt gesplitst.
4. Het beheer van de sporthallen en het beheer van het zwembad De Wel via interne verzelfstandiging onder te brengen in een afzonderlijk sportbedrijf en met de betreffende bedrijfsleider een managementcontract af te sluiten. Daarbij het horecagedeelte van het zwembad ook commercieel te verpachten.
5. Tijdig een beleidsuitspraak voor te bereiden over de continuïteit van de subsidiering van het openluchtzwembad Aarweide vanaf 1 januari 2014 en daarover overleg te voeren met het stichtingsbestuur.
6. Daarbij als uitgangspunt te nemen dat het toezicht wordt geïntegreerd met het beheer van de binnengemeentelijke sportaccommodaties, waaronder het zwembad De Wel.

drs. J. Slooijer
directeur Rekenkamer Nieuwkoop

Aanleiding voor het onderzoek

In de op te stellen sociaal-maatschappelijke structuurvisie voor 2020 zullen keuzes worden gemaakt voor het maatschappelijk voorzieningenniveau, waaronder de voorzieningen op het terrein van de sport.

Het gemeentebestuur zet, wat betreft de sport, in op een grotere zelfwerkzaamheid van de gebruikers van de sportaccommodaties om de betaalbaarheid ook in de toekomst te waarborgen. Daarbij zal het gemeentebestuur kritisch kijken naar de kosten van de sporthallen en de exploitatie van het zwembad.

Doel van het onderzoek

Doel van dit onderzoek is om meer zicht te krijgen op het totale gebruik, de behoefte, de communicatie met de gebruikers (sportverenigingen en andere gebruikersgroepen), het beheer en de bedrijfsvoering van de gemeentelijke binnensportaccommodaties (waaronder het zwembad) en de gemeentelijke sturing. De resultaten dienen als bouwsteen voor de op te stellen sociaal-maatschappelijke structuurvisie voor 2020.

Vraagstelling

De centrale vraagstelling voor het onderzoek luidt:

In hoeverre is nu en in de toekomst de bezetting, het gebruik en de bedrijfsvoering van de gemeentelijke binnensportaccommodaties, waaronder het zwembad, effectief en doelmatig?

Deze onderzoeksvraag is uitgewerkt in de volgende deelvragen:

- Hoe is de bezettingsgraad van de gemeentelijke binnensportaccommodaties en hoe groot is het gebruik door de sportverenigingen en andere gebruikersgroepen (zoals scholen)?
- Hoe is de waardering van de sportverenigingen en andere gebruikersgroepen (zoals scholen) voor het gebruik?
- Hoe verhoudt zich het aanbod van gemeentelijke en andere binnensportaccommodaties tot de vraag van de sportverenigingen en de sportparticipatie van de bevolking, nu en in de toekomst?
- Hoe is de bedrijfsvoering (inclusief de kostenstructuur) van de gemeentelijke binnensportaccommodaties en is een gunstiger exploitatie mogelijk?

Bevindingenrapportage en bestuurlijke reactie

Bezettingsgraad

Bij de sporthallen haalt de helft de landelijke norm en de andere helft zit daar (ver) onder. Bij alle gymzalen is de bezetting onder de landelijke norm. Het zwembad De Wel haalt wel de landelijke norm. Dat geldt ook voor het openluchtwembad Aarweide.

Waardering gebruik

De score is 6x goed, 6x voldoende en 1x onvoldoende. Zowel zwembad De Wel als het openluchtwembad Aarweide zijn beide (in respectievelijk 2011 en 2012) 1^e geworden bij de verkiezing van het beste zwembad in de provincie in de desbetreffende categorie.

Vraag en aanbod

Uit de bezettingsgraad blijkt dat het aanbod te groot is ten opzichte van de vraag. Dat geldt niet voor de beide zwembaden, deze voorzien in een duidelijke behoefte.

Bedrijfsvoering

Als de huidige situatie wordt gecontinueerd zal er geen verbetering plaatsvinden in de exploitatie. Aanpassen van de beheerstructuur kan een betere bedrijfsvoering mogelijk maken. Voorbeelden daarvan zijn: splitsen van de exploitatie van het horecagedeelte en het beheer van het sportgedeelte, via interne verzelfstandiging onderbrengen van het beheer en het toezicht in een sportbedrijf, prestatieafspraken maken ten aanzien van sportstimulering, multifunctioneel gebruik en efficiënt beheer, zelfbeheer door sportverenigingen.

Kanttekeningen

1.1 Rekenkamer is verbeterkamer

De focus van het onderzoek ligt in het verlengde van de taak en functie van de Rekenkamer, zoals dat tijdens een bijeenkomst in april 2010 met de nieuwe gemeenteraad is afgesproken: De Rekenkamer is een verbeterkamer en adviseert en ondersteunt de raad. Het doel is te verbeteren, het vergroten van het lerend vermogen van de gemeente als geheel.

1.2 Gemeentelijke binnensportaccommodaties en meer (pagina 27)

In principe is er in dit rapport alleen gekeken naar gemeentelijke binnensportaccommodaties. Alleen het openluchtwembad Aarweide is als niet gemeentelijke sportaccommodatie op verzoek van de gemeente meegenomen (appendix). Naast deze accommodaties is er nog een tal aan commerciële sportaanbieders; denk bijvoorbeeld aan fitness.

1.3 Tekort van ruim € 1 miljoen per jaar (pagina 8)

Kosten binnensportaccommodaties bedragen € 2,2 miljoen en de opbrengsten € 1 miljoen. Het jaarlijks tekort bedraagt dus € 1,2 miljoen. Daar komt de subsidie aan zwembad Aarweide van (afgerond) € 100.000,- per jaar bij. Huurtarieven zijn historisch bepaald en niet gebaseerd op werkelijke kosten en niet kostendekkend.

1.4 Verwachting toekomstig gebruik binnensportaccommodaties stabiel (pagina 36)

Naast de daling van het aantal leden bij enkele verenigingen, heeft de bouw van gymzalen bij een school (Buytewech) en de aanleg van kunstgrasvelden bij de voetbalvelden (langer bespeelbaar in de winterperiode) een negatief effect gehad op de bezetting. Voor de toekomst is de verwachting dat het gebruik stabiel zal zijn.

1.5 Gymzalen niet optimaal bezet (pagina 20)

De twee gymzalen bij scholencomplex Buytewech worden alleen incidenteel verhuurd. In feite zijn deze zalen nu niet beschikbaar voor derden.

1.6 Vraag en aanbod afstemmen (pagina 37)

Cijfers over sportparticipatie, demografische ontwikkeling, leerlingenprognose basisonderwijs, enz. moeten de basis zijn voor het lokale aanbod. Uitgaande van landelijke cijfers en trends en de huidige bezetting is het huidige aanbod van gemeentelijke sporthallen te groot in relatie tot de vraag.

1.7 Huur- en beheerovereenkomsten eindigen 31 december 2014

Met de exploitanten van de sporthallen zijn overeenkomsten gesloten voor het beheer van het sportgedeelte, op basis van een geraamde ureninzet in 2009 gedurende 52 weken. De bezetting wordt echter gerekend over 40 weken per jaar, dus met uitzondering van de vakantieweken. Er zijn met de beheerders geen prestatieafspraken gemaakt ten aanzien van sportstimulering of multifunctioneel gebruik. Onderlinge samenwerking en afstemming gebeuren incidenteel.

Drie van de vier overeenkomsten eindigen per 31 december 2014, mits opzegging tenminste een jaar tevoren plaatsvindt.

De huurovereenkomst met de Stichting tot behoud van zwembad Aarweide loopt tot en met 31 maart 2014 en wordt zonder tijdige opzegging eveneens verlengd.

1.8 Timing besluitvorming (pagina 9)

De afgesloten huur- en beheerovereenkomsten voor de sporthallen hebben een nieuwe looptijd van 5 jaar en één jaar opzegtermijn. Voor drie van de vier sporthallen loopt het contract tot en met 31 december 2014 met één jaar opzegtermijn. Dus is het gewenst om voor 31 december 2013 een besluit nemen hoe verder te gaan, anders loopt het contract nog 5 jaar door.

Ook over verlenging van de huurovereenkomst van zwembad Aarweide en continuering van de subsidie moet tijdig een besluit worden genomen.

Advies meningsvormende raad 14 februari 2013

(griffie)